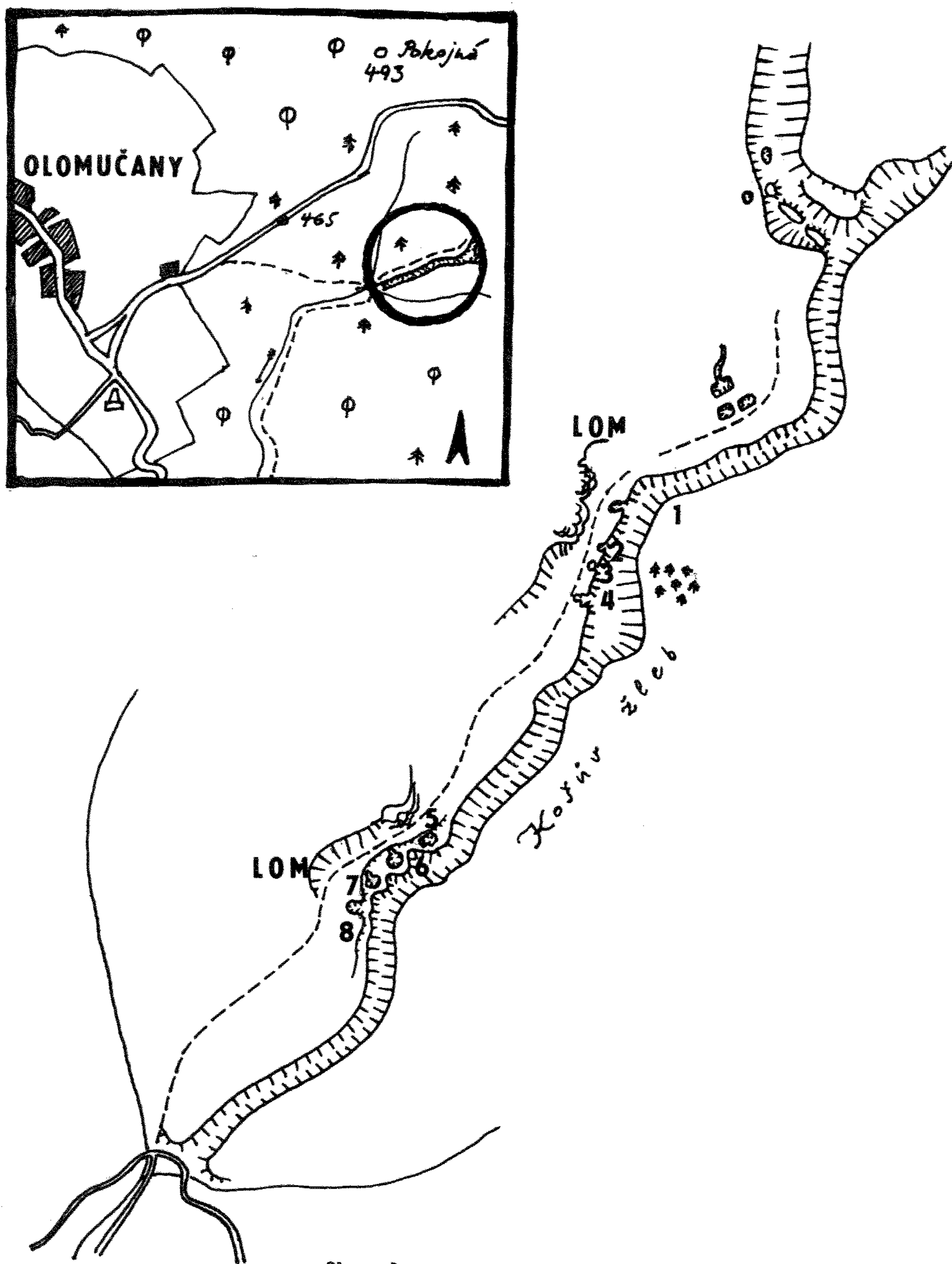

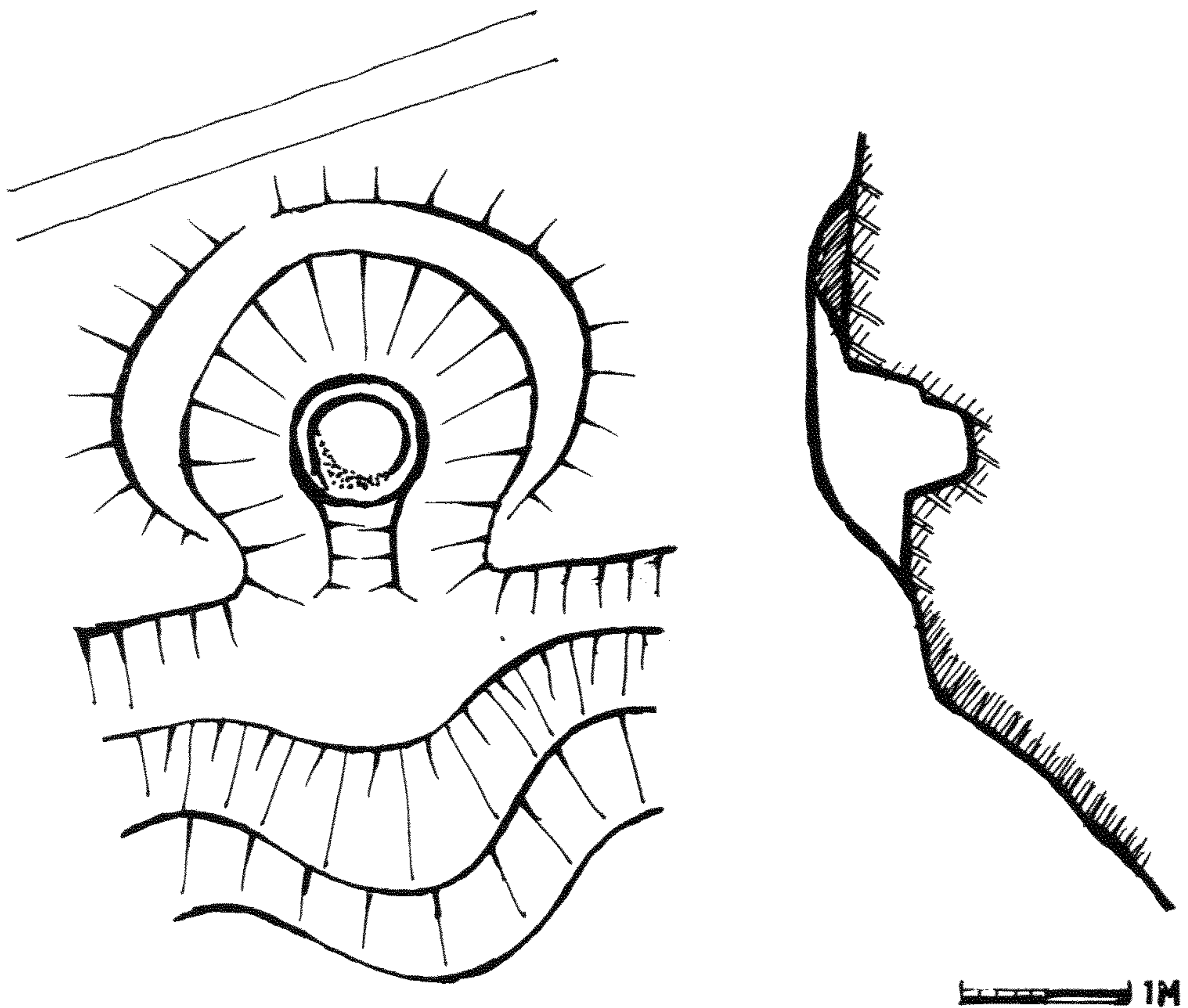
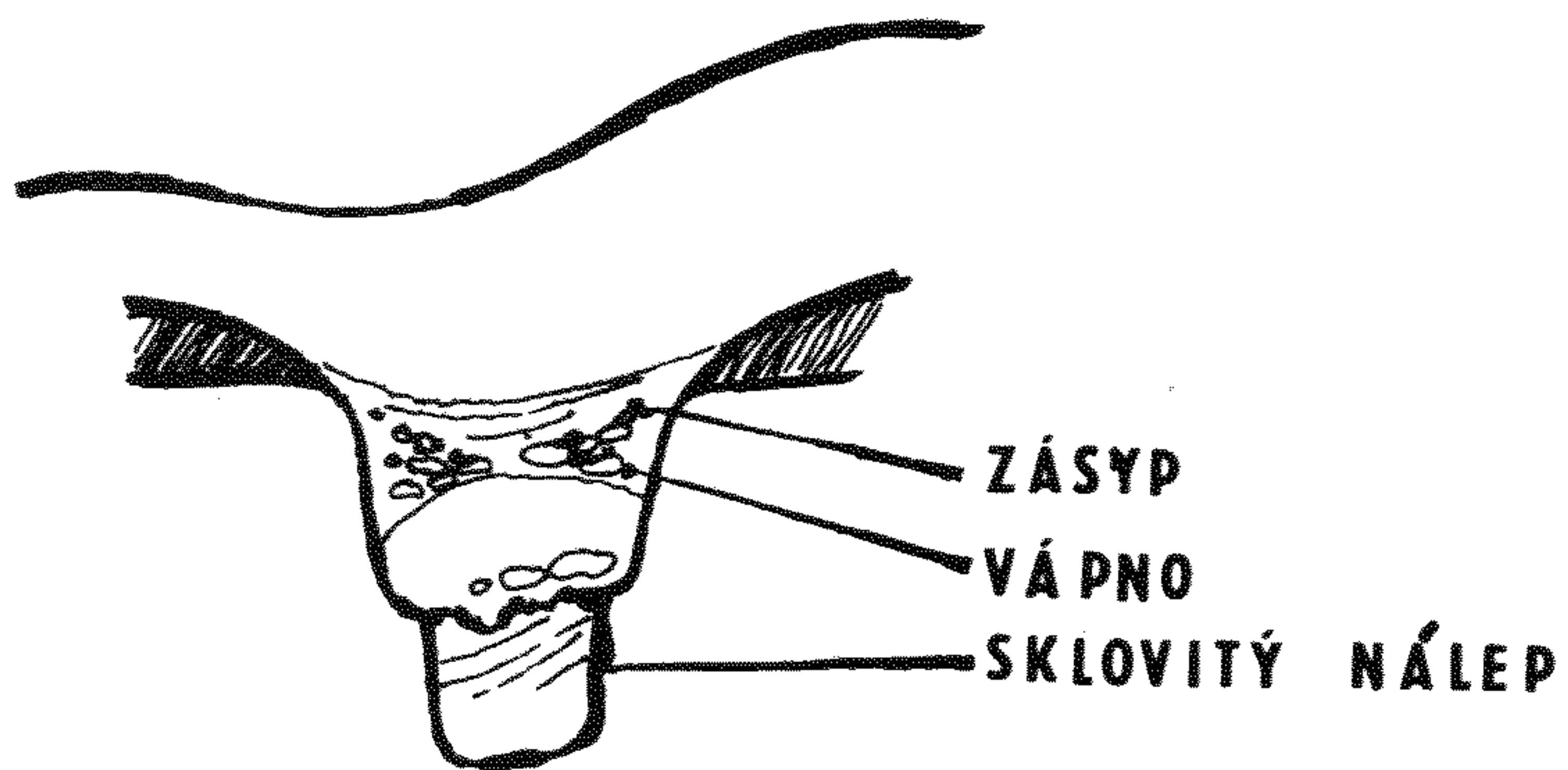
Vápenické pece v Košově žlebu, kat. uz. Olomučany,
okr. Blansko

2,5 km východně od Olomučan, jižně od silnice Olomučany - Rudice se nachází v lese suchý žleb nazývaný Košův, táhnoucí se v délce jednoho kilometru od severovýchodu k jihozápadu. Při jeho západní patě jsou ve dvou shlucích zachovány relikty zadlabaných vápenických pecí zapuštěných do hrany žlebu. V obou případech jde o čtveřici pecí, které se nacházejí vždy poblíž výchozu vápence na den, což dokazuje dvojice malých lomů, které prokazatelně sloužily jako zdroje materiálu pro provoz pecí. V terénu je dosud patrná komunikace spojující pece s lomy a sloužící k odvozu vyrobeného vápna. V těsné blízkosti vápenických pecí jsou stařiny dolních mer Leopold (1846) a Felix IV. (1867), které jsou dosud patrné v terénu (obr. 1). Jedna z nejvíce dochovaných pecí byla před několika lety zkoumána patrně některým z tzv. archeologů amatérů, neboť její pracovní prostor byl vybrán a vyčištěn, v peci byla ponechána lopata. Výzkum však nebyl publikován. Možná, že šlo o práci hledače tzv. "rudických kobližků", které se nacházejí právě v Košově žlebu mezi oběma lokalitami.

Vybraná pec byla zapuštěna do okraje plošiny tak, že se její pracovní otvor otevíral do žlebu (obr. 2). Její kotlovité dno zadlabané do podloží (brněnská vyvřelina) bylo pokryto sklovitými nálepy. Šachta pece se rozšiřovala směrem vzhůru a na jejím prstencovitém dně byly dosud patrné zbytky vápna, které bylo ostatně roztroušeno i ve zbývajícím zásypu, Vršek šachty byl obklopen ze tří čtvrtin nevysokým násypem z vypáleného písku (rozpadlé podloží). Podobného schématu byly i ostatní pece (2 - 8). Nebyl nalezen žádný datovací materiál, dá se však předpokládat, že pece byly užívány ve 2. polovině 19. století, případně ještě počátkem tohoto století drobnými výrobci z okolních obcí.

Obr. 1
 Vápenické pece v Košové žlebu - situace v terénu

Obr. 2

Vápenické pece v Košově žlebu - schéma pece